

[Gert Petersen]

ringen gør, og det er det, som vi andre protesterer imod. Det er min opfattelse, at selv under de nuværende vilkår kan Danmark gøre sig langt, langt mere gældende i den debat, som foregår, og i de forsøg, der gøres over hele verden, på at lægge et sådant pres på de stormagter, der er de endeligt ansvarlige for oprustningen, så at de bliver nødt til at lytte efter det pres. Det forudsætter, at der gøres noget.

Ib Nørlund (DKP):

Jeg må sige, at jeg må lade en række vigtige spørgsmål ligge, i denne omgang i hvert fald. Jeg vil her i det væsentlige bruge min tid til nogle betragtninger om, hvad jeg tror er det helt afgørende i den nuværende internationale situation, og jeg ville med dem gerne trænge ind også hos dem, som jeg ved jeg ellers er ret så uenig med.

Den internationale situation er fortsat præget af en afspænding, som er uhyre værdisfuld, og som på visse områder stadig vinder frem. Men man mærker i den senere tid en vis aktivitet for at forhindre dette, for at dreje os tilbage til tider, som burde høre en kold fortid til. Disse tendenser sætter også deres præg her og også på regeringens optræden. Det er baggrunden for, hvad jeg vil sige.

Endnu en gang vil jeg opfordre til, at man ser i øjnene og forstår, hvilken afgørende historisk situation vi befinder os i, specielt her i Europa. Det er lykkedes at bevare freden her i mere end 30 år. Det siger såmænd ikke så meget, men det er dog det længste i dette århundrede, og der eksisterer en dertil svarende militær ligevægt om end på et alt for højt gensidigt niveau.

Men denne ligevægt giver under afspændingens betingelser en enestående historisk chance ikke alene for at standse oprustningens ustandselige opskruen, men også for at dreje udviklingen den modsatte vej til en gensidig afrustning, som igen kan fremme afspændingen, og som kun kan opnås gennem forhandling og overenskomst. Denne chance er her nu, men den kan også forpasses, og jeg beder om, at man overlægger, hvad det vil betyde, om man lader det gå den vej, for det vil sige en accelereret oprustning i et vildere og vildere tempo, som suger midlerne ud i destruktiv formålsøden, som

frembringer det ene mere uhyrlige rædselsvåben efter det andet, som motiveres med hysteri og kun har yderligere frygt som resultat, en atmosfære, hvori de ondeste kræfter trives, hvor blikket for realiteterne og deres muligheder sløres, medens verden driver længere og længere ud mod en ufattelig katastrofes rand, ja, måske ud over den. Husk på, at det er alternativet, hvis vi ikke benytter vor chance.

Opspændingen betyder, at der gives stadig snævrere råderum for nøgternhed og realitetssans. Jeg oplevede det forleden i radioen, da hr. Erhard Jakobsen, der jo befinder sig i en konstant spændingstilstand på 150 pct., under en af sine ordkaskader nærmest erklærede os i krigstilstand med Sovjetunionen og endda fandt en sådan tilstand ønskelig. Afspændingspolitik giver derimod nøgternheden en chance. Men det er, som ministeren for så vidt var inde på, en politik, der også stiller sine krav.

Afspænding betyder ifølge sagens natur, at man må søge sin modpart som partner i forhandling og gensidig forståelse af det, der er fælles interesse. Findes der en sådan fælles interesse? Ja, når det gælder at forhindre en udvikling, der driver mod konfrontation i kold krigs forkrampedhed eller i det, der er værre, findes der et objektivt grundlag for fælles forståelse, og det er det, som må drages frem som det afgørende for international politik.

Afspændingspolitik er også en ligelig gensidighedspolitik. De krav, som man stiller til andres behandling af én selv, må man også vise i sin egen behandling af andre. Når man optræder mod den anden part, må man overveje, hvordan man selv ville reagere, hvis det var den anden part, der optrådte sådan mod én selv. Når man selv stiller forslag til andre, må man også være åben for at modtage positive forslag fra anden side med god vilje og til alvorlig overvejelse. Det bliver ikke betænkt tilstrækkeligt her. Det siger jeg ikke med henblik på hr. Erhard Jakobsen, for dér lades alt håb ude, men der er også andre, der ser det som en opgave at holde gryden i kog. Hvad skal det f. eks. tjene til, at store blade overtager vestlige artikler, der direkte udmaler den tredje verdenskrig i det næste årti, og hvordan Sovjetunionen skal udtværes i denne? Hvordan ville man her reagere, hvis det var Sovjetpressen, som således udmaled en